

// skrevet 10/2-99. Anna Marie Madsen.

Min 20 år i Laborg.

Jeg læste i avisen at Hans Madsen, Klagehund ved Laborg søgte en husbestyrerinde. Jeg tog bussen derhen og fandt forholdene acceptable. Hans Madsen handlede vildt, da han på Vorhøse marked i juli måned, ~~var blevet i markedet af en hest~~ og nu var det oktober. Det har været slemt, da det var det ene ben der var blevet sparket af en hest, men det rettede sig efterhånden. Vi fandt en ordning og Bruno og jeg blev i nov. - 46 transgraderet i en lastbil med det vort habenzus. Jeg husker endnu at Bruno nød turen, for han gav nogle høje tilfredse lydtegn, ^{for sig} så han har nok allerede dengang været glad for bilen. Jeg tror at vores fremtidige far i huset var glad for at få lidt liv der, for da han kom ind til aftensmaden ^{ændrede aftens} blev han meget skuffet over, at Bruno allerede var lagt i seng og sov. Jeg kan endnu se skuffelsen i hans ansigt. Det var for mig, som at komme 100 år tilbage i tiden, for der var ikke indlagt elektricitet, så det var kerosenlamper og gik man igennem en dør til et andet rum, gik man blæste lampen ud, indtil jeg fik lært at håndtere det. Men jeg fik hurtigt fat i en lommelygte. Der var ~~gæst~~ heller ikke vand indlagt, da der jo også skal strøm til, ingen strygejern - intet af det som for mig altid havde været en selvfølge. Det var det sidste sted i Danmark der ikke havde strøm. 7 februar var det lovet og så fik vi ellers trukket ledninger langs de karmene og hængt det loftet, og det eneste sted hvor der blev slæbet en stikkontakt var i stuen, men det var jo for områdets en revolution.

Det medførte jo efterhånden nogle hjælpemidler. Først kom maskinen, og jeg sad endnu fatter komme ind og bede mig komme ud og vise dem, hvordan det skulle foregå, da jeg jo var kendt ^{med} det. I 1950 fik vi så boret efter vand og fik ~~en~~ indlagt vand i køkkenet og i bryggerset, men kun det kolde og andet blev det aldrig til. Vi havde et gammelt komfur og i stuen en Hamin, og sådan var det overalt hos folk dengang. I ca 1957 kunne man lige en vaskemaskine til 51. den kunne kun vaske, ikke koge, men det var dog bedre end brugen af vasketrættet, og gævekøkken blev flittigt brugt til at koge alt det hvide køji. Og det var skovask en gang om måneden, men dog vaskede jeg køji i hånden hver dag. I 1961 fik vi køleskab og fik vore slagtevarer anbragt i et fryseshus; byen hvor enhver kunne lige en fryséboks. Det var et stort fremstød. Indtil da slagtede vi sådan at det meste skulle salttes og noget henkøjes, andet røges. Det var en lang, sej dag, især indtil jul, hvor der jo skulle slagtes ~~bedst~~ d. 21. eller 22. dec. alt skulle jo være færdig til jul, såsom sylte- leverpostej- medister og blodpølse - det sidste - en ordentlig gædefæld om morgenen inden kømene skulle i skole. Og det nød vi alle, med svin og fedsdegrøer. Jeg ser endnu for mig gævekøkken fyldt med blodpølser, som stod og småkøgte.

Ellers gik dagene jo med for mit vedkommende, ad stå op kl. 5-30. Fatter var udtaget B.-memoske og stod først op, når vi sad ved morgenbordet. Afhængig af hvilken køll vi havde, men jeg synes at jeg allert selv har mærket godset ~~hvin-~~

givet køerne kraftfoder og fodret hems inden
 jeg kom ind og fik fyldt op og lavet mosjen-
 smad, men det var ikke noget problem for
 mig at stå tidligt op. Men tegene for mig
 blev jo lange, for jeg var også den sidste der
 gik i seng.

7 forhold til nu, var kosten jo besværlig, men
 festlig og jeg kunne stå og bage frandekager
 kl. 22³⁰ når der var ophørst og ligeledes op
 når sidste lads var kørt ind. Det var dejligt
 at være sammen om alting, med 3 glade ^{og strøtte} børn
 omkring bordet, for de hjalp jo til, med alt hvad de kunne

Vi havde jo ³ heste, 10-12 køer + vængkreature. + kalve - søm - hems -
 ændes og kammer og duss, de 2 sidste ~~tilhørte~~ tilhørte Bruno.
 Han startede med 4 og endte med mindst 50, som han
 på et tidspunkt sægte. Han var glad for dyr og klappede
 en middagsstund op i et træ og hentede en ^{KLAUS} træstamme
 ned og gubbede ind i et kammer og græssede den med
 foder. Da den var stor nok blev den lukket ud og jeg kan
 endnu se for mig, hvordan vi alle stod der omkring og
 så den flakse omkring indtil den fandt ud af at stingerne
 kunne bære. Den var meget kam, og satte sig næsten på
 skulderen af os. I det åbne køkkenvindue blev den fodret
 med franskbrød og andet, men den stjål også de blanke
 ting som var tilgængelige såsom bestik - nøgler m.m. og
 så kunne vi hente oven for kappen på t. Sol, der blev stingerne
 altid lagt. Det var vores kaledage, og det var umuligt at
 blive ved på den, heller ikke når jeg fik og plantede jordbær
 og kiggede mig tilbage og så at Klaus ligeså hurtigt trak
 splantome op i en efter en. Af en eller anden uforklarlig
 grund tog fatter den en dag og slog den ihjel, den glade
 skulle vi altså ikke have.